

Daniel Aranduka - Papapy peteĩsa su mokõipa mokõi haña haña haña haña haña hañuassistant to=final

Aróma ára maranduhápe guare profético: Ojeikuaaukávó pe visión

Jeff Pippenger

2024-03-27

Róma omopyenda pe visión, ha Róma ojehechauka i “itiempo”-pe. Kóva ha’e peteĩ ñe’ẽ Sister White rehegua, upépe ha’e he’i mba’épa oñentendeva’eráva pe ojekuaaporáva ramo:

“Apocalipsis ha’e peteĩ aranduka oñemboty hañuáva, ha katu avei ha’e peteĩ aranduka oñepe’áva. Upépe ojehei umi mba’e hechapyráva oikótava ko yvy rembiasakue ára pahápe. Ko aranduka mbo’epykuéra hesakã porã, ndaha’ei mba’e ñemimby térã ndaikatúiva oñentende. Ipype ojegueraha jey pe profecía rape peteĩchagua Daniel-peguaicha. Oĩ profecía Tupã omombe’u jey va’ekue, upéicha ohechauka haña tekotevẽha oñeme’ẽ chupekuéra tuicha importancia. Ñandejára ndojapovejeyri umi mba’e ndaha’éiva tuicha mba’e.” Manuscript Releases, volumen 9, 8.

“Ñandejára ndojevyeyri umi mba’e ndaha’éiva tuicha mba’e” ha umi “ára” ojoajúva Róma rehe oñemombe’u jey jey. Ha’e “tuicha mba’e” jaikuaa haña pe “ára” ojoajúva Róma rehe, upéva rehe ae ojekuaaukágui Rómaha pe mba’e oñeñe’ẽva rehe omopyendáva pe visión. Pokõi jey oñeñe’ẽ haña hekoitépe mil dosientos sesenta arykuéra sãmbhyhy papal rehe Daniel ha Apocalipsis-pe.

Ha’e ñe’ẽta hína ñe’ẽ guasu Yvateveete Katuete rovake, ha ombopy’aju haña Yvateveete Katuete marangatu kuérape, ha oimo’ãta omoambue haña ára ha léi; ha’ekuéra katu oñeme’ẽta ipópe peteĩ ára, ha ára kuéra, ha mbyte ára peve. Daniel 7:25.

Ha ahendu pe kuimba’e ao líno reheguápe oñembojaóvape, oĩva ysyry y ári, ha’e ohupi ramo ipó akatúa ha ipó asu yvágare, ha oñe’ẽ mbarete pe oikovéva opa ára guarã rérupi, péva oikotaha peteĩ ára, ára kuéra ha mbyte; ha omohu’ã vove omyasãi haña tetã marangatu pu’aka, opa ko’ã mba’e oñemohu’ãta. Daniel 12:7.

Ha pe korapy okapegua opytáva tupã okápe ehejarei, ha ani remedi; oñeme’ẽgui umi tetã ambueguápe: ha pe táva marangatúva opyrũmbýta hikuái mokõipa mokõi jasy pukukue. Apocalipsis 11:2.

Ha ame’ẽta pokatu che mokõi testígope, ha’ekuéra oprofetisáta mil mokõi sa po su seisenta ára aja, ao voi rehe oñemonde hañaicha. Apocalipsis 11:3.

Ha kuña ojava ñu-me haña, upépe oguereko peteĩ tenda Tupã ombosako’íva’ekue chupe guarã, ikatu hañaicha oñemongaru chupe upépe mil mokõi sa cien días. Apocalipsis 12:6.

Ha oñeme’ẽ kuñáme mokõi pepo peteĩ taguato guasu rehegua, oveve haña desiérto-pe, hendápe, upépe oñemongaruha chupe peteĩ ára, ha ára kuéra, ha mbyte ára, mboi rovágui.

Apocalipsis 12:14.

Ha oñeme'ẽ chupe peteĩ juru oñe'ẽ haña mba'e tuicháva ha ñemongarai vai haña; ha oñeme'ẽ chupe pokatu oiko haña irundy pa mokõi jasy pukukue. Apocalipsis 13:5.

Ko'ã siete ñe'ẽmondo haña rehegua ohechauka Roma mba'e'etéicha profétikamente iñambuéva. Umi pasáhepe ae niko Roma ojehechauka. Hermana White omoĩve ko'ã periodo avei ojejapo hañaicha “mbohapy ary ha mbyte téra 1260 ára” ramo. Ndaikatúi rejuhu ni mbohapy ary ha mbyte ni “mil mokõi sa ciento sesenta ára” pe Biblia-pe. Hermana White oĩnte hina omoĩ haña pe cálculo umi siete ñe'ẽmondo rehegua hekopete.

Pe capítulo 13-pe (versíkulo 1–10) oñemombe'u ambue mymba, “jagaretéicha”, upe me'ẽ va'ekue dragón “ipu'aka, iguapyha ha tuicha pokatu”. Ko símbolo, heta protestante oguerovia haguéicha, orrepresenta pe papado, omyengoviáva pe pu'aka, pe guapyha ha pe pokatu yma oguerekova'ekue pe imperio romano ymaguare. Pe mymba jagaretéichagui oñe'ẽ kóicha: “Oñeme'ẽ chupe peteĩ juru oñe'ẽ hañaicha mba'e tuicha ha ñe'ẽ vai haña.... Ha ojurupe'a oñe'ẽ vai haña Tupã rehe, oñe'ẽ vai haña héra rehe, itabernákulo rehe, ha umi yvágape oikóva rehe. Ha oñeme'ẽ chupe oñorairõ haña umi marangatu ndive, ha ipu'aka haña hesekuéra: ha oñeme'ẽ chupe pokatu opa tetanguéra, ñe'ẽnguéra ha tetanguéra ári.” Ko profesia, haimete ojoguaitéva Daniel 7-pe pe hatĩ michĩva ñemombe'upe, katucte okyĩ pe papado rehe.

“Ojeheja chupe ipokatu haña opyta mokõi ha irundy jasy pukukue.” Ha, he'i profeta, “Ahecha peteĩ iñakãgui ojekutúva guáicha omanombotápe.” Ha jey: “Pe ogueraháva yvypórape ñembyatyhápe, ha'e voi oho va'erã ñembyatyhápe; pe ojukáva kyse puku reheve, kyse puku reheve voi ojejuka va'erã.” Umi mokõi ha irundy jasy ha'e peteicha pe “ára, arakuéra ha ára mbyte” reheve, mbohapy ary ha mbyte téra 1260 ára, Daniel 7-pe—pe ára aja pe mbarete papal ojopy va'erã Tupã retãguápe. Ko período, oje'éicha umi capítulo mboyveguápe, oñepyrũ va'ekue pe papado poguýpe oisãmbyhy ramo, ary 538 d.C.-pe, ha opa 1798-pe. Upérõ pe pápa ojgueraha ñembyatyhápe pe ehérsito francés rupi, pe mbarete papal oguereko ivaitereíva ijai, ha oñemoañete pe profesia: “Pe ogueraháva yvypórape ñembyatyhápe, ha'e voi oho va'erã ñembyatyhápe.” El Gran Conflicto, 439.

Pe mburuvicha py'a guive ikatu hañaicha avei ñahesa'ỹijo mbohapy ary ha mbyte pe “ára” ramo “oikuaaukáva” Róma, osẽ avei ambue ñe'ẽjoaju bíblico rehegua Róma rehe.

Ha che ha'e haña añetehápe, heta viúda oĩva'ekue Israel-pe Elías ára-pe, ára yvága oñemboty hague mbohapy ary ha seis jasy pukukue, ha tuicha ñembyahýi oĩ jave opavave upe tetãme. Lucas 4:25.

Elías rembyre mbohapy ary mbyte ha, ombojoaju upe ára Jezabel ndive, ha upéva hina Roma papal rembiasy'áva pe tupãope Tiatíra-pe.

Upéicharamo jepe, areko nderehe mbovymi mba'e, rehejágui kuña Jezabel-pe, oñembohérava profetisa, ombo'e ha ombotavy haña che rembiguáipe tekomarã vai haña ha ho'u haña mba'e oñekuave'ẽva ta'ãnga haña. Ha ame'ẽ chupe ára oñembyasy haña heko vai rehe; ha ha'e ndoñembyasyi. Apocalipsis 2:20, 21.

Pe “tiempo” oñeme’ëva pe irundyha iglésiape, ojehechaukáva Jezabel rupive, ha’e avei peteĩ “espásio”.

Elías niko peteĩ kuimba’e ore joguaguáva iñanduva ha ikangykue rehe; ha’e oñembo’e kyre’ÿme ani haña oky: ha ndokýi yvy ári mbohapy ary ha seis jasy pukukue. Santiago 5:17.

Okomenta haña pe kuarenta ha mokõi jasy ojehechaha peteĩcha umi mil mokõi ciento sesenta ára rehe, Hermana White ombohéra pe período “umi ára” ramo, ha’e Cristo oñe’ëhaguére hese.

“Umi período oñe’ëva ko’ápe—‘mokõipa ha mokõi jasy’, ha ‘mil mokõiciento sesenta ára’—ha’e peteĩchante, mokõivéva ohechauka haña pe ára pukukue pe Cristo iglesia ohasa va’erã hague jejopy va’ekue Róma poguýpe. Umi 1260 ary pe supremasía papal rehegua oñepyrũ ary 538 d.C.-pe, ha upévare opa va’erākuri 1798-pe. Upe jave peteĩ ehérsito francés oíke Rómape ha ojapo haña pápape prisionéro, ha ha’e omano exíliope. Jepémo peteĩ papa pyahu oñemoĩ pya’e upe ríre, pe jerarquía papal araka’eve noikatuvéima upe guive oipuru pe pokatu orekova’ekue yma.”

“Pe tupaópe jejopy vai ndaiporikéi opaite pe ary 1260 pukukue javeve. Tupã, iporiahuvereko rupi Itavayguakuérape, ombyky pe tiempo iñemoakārasy tata rendýpe. Oikuaauka jave pe ‘jehasa asy tuicháva’ oguahêta tupaópe, pe Salvador he’i: ‘Ha umi ára ndombykýirire, avave oikovéva noñesalvamo’ã; umi poravopyrera rehehápe katu umi ára oñembykyta.’ Mateo 24:22. Pe Reforma pokatu rupive, pe jejopy vai opa mboyve 1798.” The Great Controversy, 266.

Cristo ha hermana White ohechauka pe ñe’ë “umi ára” heha “tiempo”, upéva ohechauka haña Roma papal. Daniel oñe’ëvo pe jejopy vai rehe ouva upe ríre oñemohenda haguépe papado yvy ariguápe capítulo once, versículo treinta y uno-pe, oñe’ë upe tiempo jejopy vai rehe “heta ára” ramo.

Ha umi ijyva opu’áta hendaguépe, ha omongy’áta pe tupa marangatu mbaretepáva, ha oípe’áta pe mymbajuka ára ha ára guaréva, ha omoíta pe mba’e jeguarúva omoñehundi hañaáva. Ha umi oiko vaívape pe ñe’ëme’ë rehe, ombyaíta ñembotavy porã rupive; ha umi tavayguakuéra oikuaáva Ijára, imbaretéta ha oja póta tembiapo guasu. Ha umi iñarandúva tavayguakuéra apytépe ombo’éta heta tapichápe; upéicharõ jepe, ho’áta kysepuku rupive, tata rupive, jejopy haña haña, ha ñemonda rupive, heta ára pukukue. Daniel 11:31–33.

Róma ojehechauka pe ára profético ojoajúva hese ndive, upévare Pablo he’i pe kuimba’e angaipa rehegua ojehechaukataha “hi’arape”. Pe añetegua Róma omopyenda pe visión, ha ndaikuaáiramo ñane mano, ohechauka mba’érepa upe ára profético ojehechauka heta jey, ha heta hendáicha, Tupã “ndojepapói jey umi mba’e ndaha’éiva tuicha mba’e”. Umi versíkulo mboyveguápe avei ojehechauka pe ára pukukue paha.

Ha umi oikuaáva tavayguakuéra apytépe ombo’éta heta tapichápe; upéicharõ jepe, ho’áta kysepukúpe, tata rupive, jejopyrãme ha mba’e jeguerékópe, heta ára pukukue. Ha ho’a vove hikuái, oipytyvõmita chupekuéra peteĩ pytyvõ michĩmi; hákatu heta ojeajúta hendivekuéra ñe’ë porãmbotavy rupive. Ha umi iñarandúva apytégui oíta ho’áva, oñeha’ã haña chupekuéra, oñemopotĩ haña, ha oñembo morotĩ haña, pe ára paha peve; mba’ére piko upéva gueteri oikóta pe ára oñemoĩmava peve. Daniel 11:33–35.

“paha ipaha” “gueteri peteĩ ára oñemoĩmava.” Pe ñe’ẽ hebreo “oñemoĩmava” ha’e “moed”, ha he’ise peteĩ ára pytasó ha térã peteĩ jopyrã. Pe “ára oñemoĩmava” rehegua marandu profético iñimportánte, Daniel kuartiañe’ẽme, ojekuaa mba’eichaite peve oñe’ẽ hese jey jey. Sa’ieterei umi Adventista Laodiceagua, térã ikatu hañuáicha ni peteĩve, ohechakuaa 1989 ha’e hague peteĩ “paha ipaha”, ha upéva 1989 ha’e va’ekue peteĩ ára oñemoĩmava. Upéva va’ekue peteĩ jopyrã Tupã ojapova’ekue, ha’e haña pe ára oipe’atahápe pe arandu oñembotyva’ekue pe aty guasu cien cuarenta y cuatro mil rehehápe. Upéva, Daniel kuartiañe’ẽ ome’ẽ testígo pe añeteguáre pe “ára oñemoĩmava” ohechauka hague oñuahẽha “paha ipaha”. Daniel 8-pe, ko ta’anga profético oñemoĩ haña tesakãme.

Ha ahendu peteĩ kuimba’e ñe’ẽ Ulaí ysyry rembe’y mbytépe, ohenóiva ha he’iva: Gabriel, ejapo ko kuimba’ẽpe oikuaa haña pe visión. Upéi ha’e oñemboja che rendápe; ha oñembojávo, che kyhyje ha ha’a che rovapýpe; ha’e katu he’i chéve: Entende, yvypóra ra’y, pe visión niko ojehe va’erã ára paha-pe. Ha ha’e oñe’ẽ aja chendive, aime peteĩ oke pypukúpe che rovary gotyo yvýre; upémarõ ha’e che japóko ha che moñembo’y jey. Ha he’i: Péina, aikuaakáta ndéve mba’épa oikóta pe pochy pahaite-pe; pe ára oñemoĩmava guive, pe paha oñuahẽta. Daniel 8:16–19.

Mokõiha capítu 11-pe, ñe’ẽ “paha”, “ára paha” he’isévape ko’ã versíkulope, ha’e peteĩ ñe’ẽ hebreo iñambuéva upe oñembohasáva “oñemoĩmava” ramo. Pe ára paha ohechauka peteĩ período oñepyrũva pe árape oñemoĩmava. Pe “ára oñemoĩmava” (moed) ha’e peteĩ ñemoĩ, ha pe ára paha (ñe’ẽ hebreo “gets”) ha’e peteĩ período ára rehegua, oñepyrũva pe árape oñemoĩmava. Ha’e pe “ára” oikuaakáva Róma, ha upe “ára” tuichaiterei iñimportánte rupi, pe paha upe período araguápe, ha pe período ouva upe ára pahágui rire, ojechauka heta testígo rupive. Daniel capítu 11, versíkulo 24-pe, Róma pagána ojechauka ojopyha yvy tuichakue peteĩ “ára” pukukue.

Peteĩ “ára” simbólico ha’e mbohapy ciento sesenta ary, pórke oĩ mbohapy ciento sesenta ára peteĩ ary bíblico-pe. Roma pagana ogoverna peteĩ “ára” pukukue, ha Roma papal ogoverna “peteĩ ára, mokõi ára ha mbyte ára” pukukue. Roma moderna ogoverna peteĩ “óra” simbólica pukukue, térã peteĩ “irundypa mokõi jasy” simbólico pukukue. Ndaipóri aravo profético 1844 rire, upéva pe “óra” ha pe “irundypa mokõi jasy” ha’e pe período pe léi domingo outavagui pya’e guive pe yvypóra prueba rembiapo ñembotý peve. Péro Roma pagana ogoverna ipu’akapávaicha pe Batalla de Actium guive ary 31 a.C.-pe, peve Constantino ombohasa haña pe tavaguasu imperiagua Constantinopla-pe ary 330-pe. Jaikuaa ko’ã versíkulo oñe’ẽha Roma pagana rehe, pórke Cristo ojechauka “pe príncipe del pacto” ramo, “ojekytĩtava” ha’e oñekurusufika jave. Pe pu’aka upérõ oguerékova mburuvicha guasu ha’e va’ekue Roma pagana, upéva umi versíkulo ko’ã jahechátava omombe’u haña Roma pagana.

Ha hendaguépe opu’ãta peteĩ ava marã, ha chupe ndojehemoirũmo’ãi pe tetãnguéra sãmbyhy rera tee; upéicharõ jepe, oíke haña py’aguapýpe, ha ñembotavy porã rupive ohupytyta pe mburuvicha guasu renda. Ha ysyry guasu po guive oñemongu’eta hikuái henondégui ha oñembyaíta; ha péicha avei pe ñe’ẽme’ẽ ruvicha. Ha upe joaju ojejapo rire hendive, ojapóta ñembotavy; ha ojupi hañuáicha, imbaretéveta peteĩ tetãnguakuéra mbovymĩnte reheve. Oikéta py’aguapýpe jepe pe tetã pehẽngue iporãvéva ári; ha ojapóta mba’e ndojapói va’ekue itúva

kuéra, ni itúva kuéra ypykue; omosarambíta ijapytepekuéra pe mba'e ojegueraha va'ekue, pe ñemonda ha pe mba'eta; ha añetehápe, omboguatáta iñemoĩmbyre umi mbarete renda rehe, peteĩ araka'e peve. Daniel 11:21–24.

Pe ñe'ẽ “contra” pe ñe'ẽjoaju pahaite oĩva umi versículo-pe añetehápe he'ise “gui”, ha pe versículo he'i hína Roma pagana oisãmbyhytaha (oikuaaukávo tenonderãite hembiapokue) “gui” imbaretaha (Táva Roma-gui) mbohapy ciento sesenta ary pukukue.

“VERSÍCULO 24. Ha'e oike py'aguapýpe umi tetã pehẽngue iporãévape jepe; ha oja póta mba'e ni itúva kuéra, ni itúva kuéra ypykue ndajajapói va'ekue; omosarambíta ijapyhy, mba'e ojegueraha va'ekue ha mba'eta kuéra apytépe: ha añetehápe, oñemoĩta oikuaa hañuaicha iñemo'ã mbarete renda kuéra rehe, peteĩ aravo peve.”

“Pe ojeporavove umi tetãnguéra, Roma ára mboyve, umi provínsia iporãéva ha yvytyrusu ipirapire hetáva rehe, ha'e va'ekue ñorairõ ha jejopy rupive. Ko'ãga Roma oja póta pe mba'e ndojepa'oi va'ekue umi túva téra umi túva ru rehegua ára guive; upéva hína, orresivi ko'ã mba'e ojeguerekóva py'aguapýpe. Jepokuaa, noñehendúi va'ekue yma, oñepyrũ ko'ãga, umi mburuvicha guasu oheja hañua hembiguaĩ ramo irreino kuéra umi Romano-pe. Péicha Roma oguereko heta provínsia tuicháva.”

“Ha umi upéicha oiko va'ekue Róma poguýpe oguenohẽ upégui tuicha mba'e porã. Ojehechakuaa porã ha py'aguapýpe hesekuéra. Ha'ete ku oñemboja'o hañuaicha ijapytẽpekuéra pe mba'e ojeporavo ha pe tembiporu ojegueraha va'ekue. Oñeñangareko hesekuéra iñenemigokuéragai, ha opytu'u py'aguapy ha tekorosãme pe pokatu romano ñemo'ã guýpe.

“Ko versíkulo ko pehẽngue paha rehe, Obispo Newton ome'ẽ ko ñemimo'ã: ojehechauka hañua mba'e oikótava guive umi mbaretaha guasu, ndaha'ei katu hesekuéra oñorairõ hañuaicha. Kóva umi Romano ojaipo iva'ekue pe ita mbaretaha guasu guive orekóva hikuái iñakãpo siete yvyty ári. ‘Peteĩ tiẽmpo pukukue peve’; oiméne peteĩ tiẽmpo profético, 360 ary. Mba'e punto guivepa ko'ã ary oñepyrũva'erã ojeipapa? Ikatu hañuaicha, pe mba'e ojehechaukáva versíkulo oúva rehe guive.”

“VERSÍCULO 25. Ha'e omopu'ãta ipu'aka ha ikyre'ỹ mburuvicha yvy gotyopegua rehe, peteĩ ehérsito tuichaitereíva reheve; ha mburuvicha yvy gotyopegua opu'ãta ñorairõra peteĩ ehérsito tuichaitereíva ha mbaretetereíva reheve; ha ndopytamo'ãi: ojeja póta rehe hese ñuhãnguéra.”

“Umi versíkulo 23 ha 24 rupive ñande rerahapy ko gotyo pe joajuha apytépe umi judío ha umi romano-kuéra, ary Cristo mboyve 161-pe, pe ára peve Roma oguerekóma ramo guare dominio universal. Pe versíkulo ko'ãga ñande renondépe ohechauka peteĩ ñorairõ mbarete pe ñemburuvicha guasu yvy gotyo pegua, Egipto, rehe, ha oikóva peteĩ ñorairõ ñemomorã ha tuicháva ehérsito guasu ha mbarete apytépe. ¿Ojehu piko ko'ã mba'eichaite mba'e Roma rembiasakuepe upe tiẽmpope?—Ojehu. Pe ñorairõ ha'e va'ekue pe ñorairõ Egipto ha Roma apytépe; ha pe ñorairõ guasu ha'e va'ekue pe ñorairõ Actium pegua. Jahechami hañua mbykymi umi circunstancia ogueru va'ekue ko conflicto-pe.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 271–273.

Umi versíkulo oúvape, Daniel ojapojeý mandu'a pe ára oñemoĩmava ha pe paha rehe.

Ha ha'e omýita haña ipu'aka ha ikyre'ỹ mburuvicha yvy gotyo pegua rehe peteĩ ehérsito tuichaitereívandi; ha pe mburuvicha yvy gotyo pegua oñemýita haña ñorairõme peteĩ ehérsito tuicha ha mbarete etereívandi; ha'e katu ndaikatumo'ãi opyta haña: ojejápota rupi hese ñuhã ha ñemohenda vai. Ha umi ho'úva ijyvyra rembi'úgui voi ohundíta chupe, ha iehérsito osyrymbáta; ha heta oúta ho'a haña omanóva ramo. Ha ko'ã mokõi mburuvicha korasõ oíta haña mba'e vai apo rehe, ha peteĩ mesa ári oñe'ẽta japu; upéicharõ jepe ndohupyty mo'ãi, pe opa haña gueteri oĩ rupi pe ára oñemoĩmava'ekuépe. Upérõ ha'e ojevýta ijyvýpe heta mba'erepy reheve; ha ikorasõ oíta pe ñe'ẽme'ẽ marangatu rovái; ha ojapóta tembiapo guasu, ha upéi ojevýta ijyvýteépe. Pe ára oñemoĩmava'ekuépe ha'e ojevýta, ha outa yvy gotyo peguápe; ha katu ndaha'emo'ãi yma guaréicha, ni upe rire guaréicha. Daniel 11:25–29.

Pe kapítulo ocho-pe, Gabriel ohechauka va'ekue pe “chazon”, pe visión umi mokõi mil po cincuenta ha veinte ary rehegua, opa va'erãha pe ára oñemoĩmava'ekuépe, ha upéi oñepyrũta pe ára'i ojehechaukáva “pe tiempo del fin” rupive. Ko pasáhepe, pe ára oñemoĩmava'ekue ha'e hína pe ipaha umi trescientos sesenta ary opávo, Roma pagana ogovernáta hague ko yvy tuichakue ári ipoder tuichavéva reheve. Ko pasáhepe ndaipóri “tiempo del fin”, ndaha'ei rupi oĩ hague mba'e oñemboty va'ekue ojepe'ava'erã pe ipahápe upe periodo histórico.

Daniel kapítulo poapýpe, pe visión “paha ipahápe” pe pochy rehegua, ha'éva mokõi mil quinientos veinte ary, opa va'ekue peteĩchaite ára umi mokõi mil trescientos ary ndive, oñemboty va'ekue “paha ára” peve; 1844-pe, ha'éva pe ára oñemoĩmava mokõive visión-pe ñuarã, pe mbohapyha ánhel resape oñepe'a. Daniel kapítulo once-pe, versíkulo treinta guive treinta y seis peve, pe “ñemyrõ peteĩha” paha gotyo 1798-pe, oĩ va'erã kuri peteĩ ára pukukue ojehechaukáva “paha ára” ramo, upérõ pe peteĩha ánhel resape oñepe'a. Upévore, pe aravo marandu Roma pagana rehegua ndorekói va'ekue peteĩ “paha ára”, síno peteĩ ára oñemoĩmava año, ohechaukáva araka'e-pa opa umi trescientos sesenta ary; ha pe ára oñemoĩmava 1798-pe, ha pe ára oñemoĩmava 1844-pe, mokõivéva oñepe'a peteĩ marandu ojekuaava'erã pe ára pukukue ojehechaukáva “paha ára” ramo ryepýpe.

Róma ojehechauka ha'éicha oñerepresenta proféticamente ñhára profético ryepýpe. “Tiempo, tiempos ha mbyja'o peteĩ tiempo rehegua”, “irundypa mokõi jasy”, “mil doscientos sesenta ára”, ha “mbohapy ary ha mbyte” ha'e umi opaichagua símbolo ohechaukáva pe período pápado ogoverna hague pe Pytũmby Ára aja. Pe período de tiempo ombojoajúva umi Millerita movimiento pe cien cuarenta y cuatro mil movimiento ndive ha'e cien veintiséis ary. Cien veintiséis avei ha'e peteĩ símbolo mil doscientos sesenta ára rehegua, pórke ha'e peteĩ diezmo téra peteĩ décima upe cantidad-gui. Umi cien veintiséis ary pe rebelión 1863 guive, pe tiempo oñemohenda va'ekuépe 1989-pe peve, ohechauka 1989 ha'eha Ñandejára oñemoĩ va'ekue Hendive ára pahápe guarápe haña.

Rojapóta ñambojoapya ko ñehesa'ỹijo pe artíkulo oútavape.

“Mba'éichapa jahekáta Ñandejára Ñe'ẽryru? ¿Jaipytáta piko ñamboguapy haña peteĩ rire peteĩ ñande doctrina yvyra ñemoĩha, ha upéi ñaheha'ãta opa Escritura ojokupyty haña ñande

remimo'ã ymave guare ndive, térãpa jaraháta ñande remiandu ha ñande jehecha haña
Escritura-pe, ha jahecháta opa lado guive ñande teoríakuéra añetegua Escritura rupive? Heta
umi omoñe'ëva ha jepe ombo'ëva Biblia, noikũmbýi pe añetegua hepyetereíva ohekombó'ëva
térã oikuaasehína. Yvypóra oguereko jejavy, jepémo añetegua ojehechauka porã; ha amo gotyo
ombringírire idocrina-kuéra Ñandejára Ñe'ẽme, ha ndomoñe'ẽirire Ñandejára Ñe'ẽ
idocrina-kuéra resape rupive, ohechauka haña hekopeteha inemo'ã, ndoguatamo'ãi
pytũmbýpe ha áraýpe, ni noñangarekomo'ãi jejavy rehe. Heta ome'ẽ Escritura ñe'ẽme peteĩ
he'iséva oñemohenda haña ijehegui remimo'ãre, ha ombotavy ijupekuéra ha ombotavy
ambuépe Ñandejára Ñe'ẽ mombe'upy vai rupive. Jaikévo Ñandejára Ñe'ẽ ñehesa'yijope,
jajapova'erã upéva py'a humilde reheve. Opa teko añõnte rehegua, opa mborayhu peteĩ mba'e
pyahu hañaante rehegua, ojehejáva'erã ykére. Umi temimo'ã ymaite guive oñemongakuaáva
ndajajapyhýiva'erã ndojejavýi hañaicha. Umi hudío-kuéra ndoipotáigui oheja haña umi
tradición yma guive oñemopyendáva, upéva voi ogueru chupekuéra ñehundi. Ha'ekuéra
ojedeterminákuri ani haña ohecha mba'eve vai oíva ijeheguiete remimo'ãme térã
hesakãmbykuéra Escritura rehegua apytépe; hákatu, yvypóra heta aréma oguerékóramo jepe
peteĩteĩ jehecha, noñemopyendaporãiramo kuatiare ojehaíva Ñe'ẽ rehe, ojehejapaiteva'erã.

“Umi oipota añeteteve pe añetegua ndopytamo'ãi py'a mokõivépe oheja haña hesakuára umi
ipojýva tojehecha, tojehesa'yijo ha tojekuaauka haña ichu'imi haña; ha ndojepy'apymo'ãi
avei ojejokóramo térã ojevohasáramo in'e'ẽnguéra ha hemiandu. Péva vaekue pe espíritu
oñangarekóva ore apytépe cuarenta ary yma. Roñembyatými vaekue ñaneángapyhy reheve,
ñañembo'évo ikatu hañaicha jaiko peteĩme jeroviápe ha doctrina-pe; roikuaágui Cristo
ndaja'oiriha. Peteĩ punto añoite peteĩ jey oñemoíva'ekue jehesa'yijorã. Tekokyhyje marangatu
omyesakã vaekue ko'ã aty jehesa'yijo rehegua. Ñandejára Ñe'ẽ ojepe'a vaekue kyrĩ
marangatu reheve. Heta jey rojapo ayuno, ikatu hañaicha roĩ porãve haña jaikuaa haña pe
añetegua. Ñembo'e py'aguasu rire, oĩramo peteĩ punto noñentendeporãiva gueteri,
oñehesa'yijo vaekue, ha peteĩteĩ he'i vaekue hembianu sãso hañaicha; upéi roñesũ jey
ñañembo'e haña, ha ñembo'e py'aguasu ojupi vaekue yvágape Tupã oipytyvõ haña oréve
rohecha haña peteĩcha, ikatu hañaicha peteĩ haña, Cristo ha Túva peteĩháicha. Heta resay
oñehẽ. Peteĩ ermáno oñemoñe'ẽrõ ambue ermánope inakãmbegue rehe, noikuaáigui peteĩ
pasaje ha'e oikuaaháicha, pe oñemoñe'ëva upéi ojapyhy vaekue iermáno póre ha he'i: 'Ani
ñambyasy Tupã Espíritu Santope. Jesús oĩ ñanendive; ñañongatu espíritu ñemomirĩ ha
mbo'epy'yráva'; ha pe oñeñe'ëva he'i vaekue: 'Cheperdonáke, che ermáno, ajapo ndéve
tekojoja'y.' Upéi roñesũ jey ambue tiempo ñembo'epe. Heta aravo romboguata koichaite.
Jepiveguáicha ndorostudiái oñondive irundy aravo ári peteĩ jeýpe; upéicharõ jepe, sapy'ánte pe
pyhare pukukue oñemboguejypa vaekue Ñandejára Ñe'ẽ jehesa'yijo solemne-pe, ikatu
hañaicha jaikuaa pe añetegua ñande tiempopegua. Oĩ jey Tupã Espíritu ou vaekue che ári, ha
umi parte hasýva hesakãmba vaekue Tupã omoíva tape rupive, ha upérõ oĩ vaekue armonía
perfecta. Maymáva roime vaekue peteĩ ñe'ãme ha peteĩ Espíritu-pe.

“Rojerure ipyahuvévo Ñandejára Ñe'ẽngue ndojejopy vai haña oñemoĩ porã hañaicha avave
remiandu rehe. Roñeha'ākuri rojapo haña ore joavykuéra michívéva ikatuháicha,
ndorojepy'apýi rupi umi mba'e michíva rehe, umíva oíhame heta joavy remiandu. Ha katu
káda ánga pohýi ha'eva'ekue omoheñoi haña peteĩ teko oñondive umi joyke'y kuéra apytépe,
ombohovái hañaicha Cristo ñembo'e, idisipulokuéra peteĩ haña, ha'e ha Túva oíháicha peteĩ.

Sapy'ánte peteĩ térã mokõi joyke'y oñemoĩ hatãiterei pe jehecha oñepresentáva rehe, ha omboheko haña pe korasõ remiandu ypykue; ha peichagua ñemohatã ojekuaa jave, ropyta ore investigaci3n-gui ha romohu'ã ore aty, káda peteĩ oguereko hañaicha pa'ũ ohóvo haña Tupã rendápe ñembo'épe, ha oñomongeta'ỹre ambuekuéra ndive, oikuaa haña pe joavy renda, ojerurévo tesape yvágagui. Teko porã ha mborayhupópe rojeheja ojupe, jajotopa jey haña pya'e ikatuháicha, roikundaha jey haña upe mba'e. Sapy'ánte Tupã pokatu ou orerehe peteĩ hendáicha ojehechakuaáva, ha tesape hesakã poráva ohechauka jave añetegua kyta kuéra, rojasy ha rovy'a oñondive. Rohayhu Jesúspe; rojohayhu avei ojupe."

"Umi árape Tupã omba'apo oréve guarã, ha añetegua iporãiterei ore ángape guarã. Tekotevẽ ñane joaju ko árape toiko peteĩ tekotevẽháicha ikatútava ogueropu'aka jejopyrã ha jehasa asy ñehesa'ỹijo. Ko'ápe ñaime Mbo'ehára Rembiapokue rógape, ñañembokatupyry haña pe mbo'ehao yvateguápe guarã. Tekotevẽ ñaaprende jajero via ha jagueropu'aka haña ñembyasy Cristo-icha, ha pe mbo'epy ko mba'éva ombo'e ñandéve tuichaiterei mba'e porãrãta."

"Oĩ heta mbo'epy ñaaprendéva'erã, ha heta, hetaiterei ñamboykéva'erã. Tupã ha yvága añoite ndojejavýiva. Umi opensáva araka'eve ndotekotevẽmo'ãiha ohejarei peteĩ jehecharã ohayhuetévape, araka'eve ndoguerekomo'ãiha mba'eveichagua ocasi3n omoambue haña peteĩ opini3n, oñembotavýta. Jajapyhy aja ñande idea ha opini3n-kuérape ñane ñeha'ã hatãme ha ñane akãratãme, ndaikatumo'ãi jahupyty pe joaju Cristo oñembo'e hague rehe." Review and Herald, July 26, 1892.